

Satakunnan Opin Oven ohjauskokeilut kirjastoissa

Asiakasryhminä mm.

1. Koulutuksesta, opinnoista kiinnostuneet henkilöt, joiden alavalinta on vielä epäselvä
2. Koulutukseen hakeutumassa olevat henkilöt, joilla on selkeä tavoite. Kaipaavat täsmäohjausta omiin suunnitelmiinsa liittyen
3. Henkilöt, joiden ammatillinen suunta on hahmottumatta. Koulutus ei välttämättä ajankohtaista asiakkaan arjenhallinnan, opiskelutaitojen tai yleisen toimintakyvyn heikentymisen vuoksi.
4. Koulutuksessa tai työssä olevat henkilöt, jotka haluavat ohjausta alanvaihtoon

VALMISTAUTUMINEN

OHJAUKSEN ALOITTAMINEN

- kävijälomakkeeseen kerätään tiedot kävijämäärästä, sukupuolesta, iästä (alle vai yli 30 v.) ja jatkotoimista

PEREHTYMINEN ASIAKKAAN TILANTEeseen

TIETOA AMMATEISTA JA KOULUTUSMAHDOLLISUUksista

- Lähtökohtana asiakkaan kiinnostus ja tarve
- AIKUISOPISKELU?
- Tiedonhaku aikaa vievää; asiakkaalle voi antaa linkkejä itsenäistä tiedonhakua varten
 - o www.ammattinetti.fi (mm. tietoa ammattivaatimuksista ja palkkoista, myös työsuojelupiiristä saa palkkatietoja)
 - o www.satamittari.fi, <http://www.ely-keskus.fi/> (tietoa mm. eri alojen työllisyystilanteesta Satakunnassa)
 - o www.koulutusnetti.fi (tietoa mm. 2. asteen, ammattikorkeakoulujen ja korkeakoulujen koulutuksista)
 - o www.opintoluotsi.fi (tietoa laajasti kaikista koulutuksista)
 - o www.satakunnanoppisopimuskeskus.fi (tietoa oppisopimuskoulutuksesta)
 - yleistä oppisopimuskoulutuksesta: Ota yhteyttä oppisopimustoimistoon, joka selvittää koulutuspaikan. Työpaikka pitää hankkia itse (=kouluun ei haeta vaan työtä haetaan!).
 - Oppisopimuksella opiskelu vaatii itsenäisiä opiskelu- ja työelämävalmiuksia.
 - o oppilaitosten omia sivustoja:
 - www.winnova.fi
 - www.sataedu.fi
 - www.samk.fi
 - www.cedunet.fi/aikuislukio/
 - www.kankaanpaanopisto.fi
 - www.porinyliopistokeskus.fi
 - www.eko.fi
 - www.lskesayliopisto.fi
 - www.lansisuomenopisto.fi
 - www.palmgren-konservatorio.fi

URASUUNNITTELU

- ammatinvalintaan ja urasuunnitteluun liittyviä linkkejä
 - o www.mol.fi/avo
 - o www.avosto.net/a-ura
 - o www.uramyrsky.fi/Mansikkapaikka
 - o www.osaan.fi

AIKAISEMPI OSAAMINEN JA SEN TUNNISTAMINEN JA TUNNUSTAMINEN

- aikaisempi työkokemus, opinnot, vapaaehtoistyö, harrastukset ym. – näyttötutkinnot
- www.oph.fi (näyttötutkinnot, tutkintojen perusteet)
- www.osaan.fi

SOVELTUVUUS ALALLE

- hakukelpoisuuden ja alan erityisvaatimusten selvittäminen; tietoa hakukelpoisuudesta esim. oppilaitosten sivuilla, ammattivaatimuksista esim. www.ammattinetti.fi
- ei soveltuvuuskartoituksia tässä tilanteessa, vaan jatko-ohjaus esim. oppilaitoksiin tai tarvittaessa esim. TE-toimiston ammatinvalintapsykologin luo
- asiakkaan rajoitteet:
 - o erityisohjattavien huomioiminen (kysymykset!)
 - o maahanmuuttajataustaisten asiakkaiden huomioiminen (esim. porrasmalli!)
 - o terveydelliset rajoitteet
 - o kielitaitorajoitteet

HAKEMINEN OPINTOIHIN

Hakujärjestelmät hyvin vaihtelevia; tässä yleisimmät:

- nuorten toisen asteen yhteishaku (www.haenyt.fi)
- haku ammattikorkeakouluun (www.amkhaku.fi)
- haku yliopistoon (www.yliopistohaku.fi)

Aikuiskoulutuksissa haetaan yleensä suoraan oppilaitoksiin; koulutuksia alkaa milloin vain. Katso oppilaitosten koulutustarjonta!

Työvoimakoulutukset (www.mol.fi); haku TE-toimistoista

OPINTOJEN RAHOITUS JA TUET

Opintoihin liittyvä rahoitus ja tuki on niin monimuotoinen aihealue, että ne kannattaa heti alkuun antaa asiantuntijoiden hoidettavaksi.

Koulutukseen liittyvät osallistumismaksut oppilaitoskohtaisia

Tukimuotoja ovat mm.

- Kelan tuet (www.kela.fi)
 - o mm. opintotuki (opintoraha, opintolaina, asumislisä ja koulumatkatuki ja kuntoutusraha)
- tuet työttömille (www.mol.fi)
 - o työttömyyspäiväraha (hakeutumiskustannukset, ansiosidonnainen/peruspäiväraha, ylläpitokorvaus, muut mahdolliset lisät esim. muutosturvalisä)
 - o yli 25-vuotias voi opiskella päätoimisesti myös omaehtoisessa koulutuksessa saaden työttömyysetuutta; koulutus pitää hyväksyttää TE-toimistossa ennen koulutuksen aloittamista
 - o työmarkkinatuki (ylläpitokorvaus, muut mahdolliset lisät)
 - o työttömyysetuuden tasosta saa tarkempaa tietoa työttömyyskassasta tai Kelasta
- tuet työssäkäyville
 - o aikuiskoulutustuki (mahd. opintolaina)
 - o maatalousyrittäjän opintoraha
- tuet oppisopimuskoulutukseen (www.satakunnanoppisopimuskeskus.fi)
- muut tuet
 - o apurahat ja stipendit
 - o ammattitutkintostipendi
 - o asumisen tuet
 - o palkkatuki työttömän työntekijän palkkaamiseen
 - o muutosturva
- www.opintoluotsi.fi

OHJAUKSELLISET JATKOTOIMENPITEET?

- ohjausta oppilaitoksissa antavat mm. opinto-ohjaajat, tutkintovastaavat, toimialavastaavat, koulutuslavastaavat, opintoalavastaavat, koulutusvastaavat, opintosihteerit, koulutussihteerit, opintoneuvojat ja opettajat (älä pelästy nimi keviidakkoa!)
- ohjausta saa myös seuraavista paikoista: TE-toimisto, Kela, Rekry-Center, Opintotukikeskus, oma ammattiliitto jne.
- jos ei tullut valituksi koulutukseen: pettymyksen kuunteleminen, kehota asiakasta selvittämään oppilaitoksesta hakuperusteet ja miksi häntä ei valittu, suunnitelma B käyttöön, harrastuspuolelta lisäosaamisen hankkiminen
- lisätiedon tarve

ASIOIDEN KOONTI YHTEEN

- miten edetään

MITÄ ASIOITA ON HYVÄ SELVITTÄÄ ASIAKKAAN KANSSA?

- opiskelun rahoitusmahdollisuudet asiakkaan näkökulmasta
- onko mahdollisuus opiskella kokoaikaisesti / osa-aikaisesti
- millä alueella (kulkeminen, asuminen)
- mitkä tutkinnot ja koulutusalat tulevat kysymykseen ja vastaavat asiakkaan tarpeita
- eri alojen työllistymismahdollisuuksia ja tietoa ammateista
- mitkä ovat mahdollisuuksia opiskella eri asteilla (hakukelpoisuuskriteerit)
- tämän hetken koulutustarjonta, haussa olevat koulutukset, eri alojen koulutuksia tarjoavat oppilaitokset

Tämän jälkeen tarkempaa tietoa ja ohjausta tietyn alan tai tutkinnon opiskeluun liittyvistä asioista:

-

Asiakkaan ohjaaminen oppilaitokseen tarkempia vastauksia varten – kenen luo ohjataan?? Kuka/ketkä oppilaitoksissa voivat vastata asiakkaan kysymyksiin? Miten heidät tavoittaa? Voiko asiakas ottaa suoraan yhteyttä?